

Inhoud:

Gorker's artikel:

Gelykt, met
Aschreken
kanvullingen.

Wynkoop Troelstra ± 1910

(ditte enveloppe is echter!
uit 1909.)

U van D. A. Pannacker

10 Gerbrandstrasse

Zehlendorf
bei

Berlin

von H. Gorker
Bursfarn
Bolland

Drucksachen



200

TROELSTRA--WYNKOOP.

Het feit dat de Redactie der Tribune, ondanks al mijn pogingen nog altijd niet ingaat op het punt van geschil, dat tevens het hoofdpunt van de buitenlandsche politiek is: de houding tegenover het Engelsch-Amerikaansch Imperialisme, maakt het noodig scherp tegen haar op te treden.

Ik wil niet antwoorden op alles wat de redactie in de artikelen van 24 en 25 Juli tegen my schryft. Want de bedoeling der redactie is te duidelyk: Het afleiden van de aandacht der partygenooten en lezers van het hoofdpunt, DE MEENING DER REDACTIE OVER HET ENGELSCH-AMERIKAANSCH IMPERIALISME. De redactie ontgaat wederom die vraag. Zy wil blykbaar haar meening daarover verborgen houden.

Voordat ik dit nog weder toelicht, en er de conclusies uit trek die er nu uit ^{ge} ~~te~~ trekken moeten worden, eerst toch nog enkele opmerkingen over ~~enkele~~ ^{eenige} punten in de artikelen van 24 en 25 Juli.

De redactie zegt dat men het verschil tusschen het Duitsche en het Engelsch-Amerikaansche Imperialisme niet vergelyken mag met dat tusschen Conservatief en Liberaal. Want dit is werkellyk zoo goed als veramenen. Het verschil tusschen het Duitsche en het Engelsch-Amerikaansch Imperialisme „moet nog worden overwonnen“, en kan slechts worden overwonnen „door de byzindérheden, de verschillen in het volle licht te doen schynen“. „My hebben niet het recht de bestaande en voorhandens elken dag groeiende verschillen tusschen de beide Imperialismen te negeeren.“ Men moet niet zeggen „dat alles precies hetzelfde is in de beide Imperialismen.“

Hierop antwoord ik: Ik heb niet gezegd dat in beide Imperialismen alles hetzelfde is. Ik heb gezegd dat beide even vreeselyk zyn voor het proletariaat. Juist IK, en IK ALLEEN, in de Tribune, heb aangetoond ~~dat~~ het verschil der bedoelingen der beide Imperialismen. Ik heb aangetoond dat Duitschland de onderwerping wil van het onder zyn macht vereenigd Europa, Engeland-Amerika daarentegen de verbrekkeling van Europa in staatjes en staten en daardoor verzwakking.

IK heb aangetoond dit groote verschil; maar tegelyk dat beide even verderfelyk zyn voor het proletariaat.

En het is juist de Redactie der Tribune die NOOIT het verschil der bedoelingen van beide duidelyk en uitvoerig heeft uiteengezet. Die altyd het ^{Duitsche} Imperialisme heeft aangevallen en over het Engelsch-Amerikaansche zoo goed als NIETS heeft gezegd.

Nu, in het nauw gebracht, zegt de redactie dat IK de verschillen verwaarloos.

Het is zeker wel het toppunt van brutaliteit, om, terwyl men ~~met~~ zelf de ~~maximale~~ verschillen heeft verborgen gehouden, tot den eenige die ze ontruld heeft, te zeggen: gy verwaarloost ze.

Maar welke zyn dan die verschillen, redactie, volgens u? Noem ze, noem ze nu eindelyk eens. Verstop u niet langer, maar zeg ronduit waar en wat ze zyn. Licht het Nederlandsche proletariaat daar eindelyk, en voor het eerst, over in. Elk lezer der Tribune weet

Zij hebben volgens mij de verschillen in het volle licht schijnen.

wat Duitschland's doel en middelen zyn. Maar niemand heeft nog van u gehoord, wat het doel en de middelen zyn van Engeland, en de Vereenigde Staten.

~~Ik heb het doel en de middelen van beiden aangetoond, en bewezen dat ze even slecht zyn voor het proletariaat Europeesche en wereld-proletariaat.~~

~~Waar het is~~ Gy hebt NOOIT iets anders gezegd dan dat ~~de~~ "ANDERS" ~~zijn~~ dan ~~de~~ van Duitschland. ~~Welke ze zyn,~~ hebt ge NOOIT gezegd, maar altyd voor uw lezers verborgen gehouden.

De verschillen zyn of zooals ~~ik~~ ze zeg, maar dan moet zyn beide Imperialismen ook gelijk gevaarlijk voor het proletariaat. Of ze zyn andere, maar dan moet gy ze noemen. Maar dat wilt en kunt ge niet. ~~ik~~ ---

Verder: ik had geschreven dat Duitschland ten minste nog gedwongen zal zyn de Balkanstaten, Turkye, enz. te ontwikkelen, sterker te maken. De redactie ziet hierin een eenzijdigheid vóór Duitschland. Ik heb juist aangetoond dat ~~dit~~ gepaard ~~gaank~~ met totale onderwerping aan Duitschland, met militarisme tot het uiterste, met nieuwe oorlog, enz. En ik toonde aan dat dit evenzeer het geval zou zyn als Engeland + de Vereenigde Staten winnen. Er is dus van eenzijdigheid geen sprake.

En ik vraag wederom: Is het waar wat ik zeg? Zal Duitschland NA DEN OORLOG (dit werd natuurlijk bedoeld, het is miserabele demagogie om het voor te stellen of ik Duitschland's daden TYDENS den oorlog zou bedoelen), zal Duitschland NA DEN OORLOG in zyn ook den nog wanhopigen stryd tegen Engeland GEDWONGEN zyn Turkye, den Balkan, kapitalistisch sterk te maken, ja of neen? De landen wier macht het noodig zal hebben tegen Engeland. Alleen een ~~wees~~ kan antwoorden dat Duitschland die landen zwak zal maken of houden. - Engeland en de Vereenigde Staten zullen evenwel ze zwak WOETEN houden, om geen sterke tegensinders, en geen sterke bondgenooten voor Duitschland te krygen.

Dit is de eenvoudige WAARHEID. Andere gevolgen dan deze kan de overwinning van Duitschland of die van Engeland en de Vereenigde Staten niet hebben. Alleen hy die de waarheid niet ziet, OF ZE WIL VERBERGEN, kan anders spreken.

Ten derde: „Het vasteland van Europa” zou een bedenksel, een fantasty zyn. Ook dit kan alleen hy zeggen, die de gevolgen van het Engelsch-Amerikaansch Imperialisme niet KAN zien, of ze WIL verbergen. Ik herhaal: de bedoeling van Engeland en de Vereenigde Staten is alle staten van het vasteland van Europa zwak te maken. Door ze te verzeelen en ze niet tot bondgenootenschappen te laten komen. Daarom willen ze b.v. Oostenryk-Hongarye verbrokkelen, enz. enz. Gelukt dit, dan zyn zy meester der wereld, want dan is, als Duitschland geslagen is, en geen enkele macht over die tegen hen op kan.

Het vasteland van Europa is dus in dezen zin (en in geen enkelen anderen bedoel ik het), niet een bedenksel of fantasty, maar een eenvoudige geografische aanduiding. Ik heb trouwens hetzelfde van Azie en van Midden en Zuid-Amerika gezegd.

Maar ik vraag weer: Welke zijn dan UW meeningen over het lot van Europa's staten als Engeland en de V.S. winnen. Noem ze. Zeg wat voor voordeelen er voor het proletariaat in Europa zullen zijn. Noem het doel en de gevolgen. Gy hebt ze nog nooit genoemd. Gy kunt of NILT het niet.

De redactie druft den spot er mee dat ik eenige partugenoeten, waaronder den gezant der Soviets, Holzman naar hun meening heb gevraagd over de politiek der Soviets tegen over de beide imperialistische groepen van volken. Die spot is goedkoop, maar dient alleen om te bemantelen het bewustzijn, dat de redactie zelf heeft, dat haar opvattingen totaal met die van de Bolcheviki en speciaal van Lenin in strijd zijn. Ik vroeg die partugenoeten nu naar ^{hun} ~~de~~ meening in Maart van dit jaar, toen er nog geen verbinding was met Petersburg en Moskou, en toen overal, ook in Holland, onzekerheid en strijd was wat toch wel de buitenlandsche politiek der Soviets was. ~~Ik~~ ^{zond} dat ingezonden stuk in April, de redactie plaatste het ⁱⁿ Juli, na de verkiezingen. ~~Had~~ ik het nu geschreven, ik had de meening van Lenin zelf gegeven.

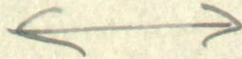
Want dit staat vast: de redactie schreef dat de Bolcheviki als zij konden ~~de~~ ^{het} Duitsche en het Oostenryksche Imperialisme zouden verpletteren hebben. Lenin en de groote meerderheid der Bolcheviki zegt: Neen, dat zouden wy niet. Want wy willen het Engelsch-Amerikaansche Imperialisme niet steunen.

Als bewys dat ik gelijk heb en dat de Tribune redactie in deze vraag, (die de belangrijkste is ⁿ ~~van~~ ⁿ ~~de~~ ^{internationaal} ~~de~~ ^{geheele} ~~internationale~~ strijd tegen het Imperialisme) dat de Tribune-redactie hierin lynrecht staat ~~tegenover~~ de Bolcheviki, laat ik hier nu den volgenden brief van Perzine, den gezant der Soviet-republiek in Zwitserland, volgen, (in woordelijke vertaling):

Ik verklaar hierby dat de politiek der Soviets er altyd, van den aanvang der revolutie af, op uit is geweest om geen der beide groote Imperialismen tegen het andere te steunen, en dat de russische revolutie, zoolang in Duitschland zelf de revolutie niet was uitgebroken, niet zou getracht hebben het Duitsche Imperialisme te vernietigen, uit de overwèging dat zy dan het Engelsch-Amerikaansche zou hebben sterk gemaakt. De politiek der Soviets wil niet, en heeft nooit gewild strijden tegen het Imperialisme van EEN der beide groepen. Zy wil de arbeidende klassen van alle volken vereenigen om te samen het geheele Imperialisme te vernietigen. Speciaal Lenin is van deze meening. Hy heeft in talryke redevoeringen uiteengezet. (w.g.) Jéna Perzine.

Indien dit bewys nu nóg niet genoeg is voor de Redactie, dan zal ik in een volgend artikel een brief van Lenin zelf hieromtrent geven.

De lezers zullen intusschen wel zien, dat die zoogenaamde Eenheid der Redactie met de Bolcheviki maar een schyn eenheid is. -Inde nationale politiek heeft de redactie der Tribune zeker groote verdienste, in de internationale is zy tot nu toe op dit punt slechts bekrompen en klein geweest.



Ten slotte ~~en ten eerste~~: De redactie der Tribune, van het blad dat 41 jaren het Engelsch-Amerikaansch Imperialisme zoo goed als niet bestrydt, roept als getuige voor haar Lenin aan.

Ook Lenin, zegt de redactie, in „eenzijdig“. Hy moet zich wel sterker tegen Engeland-Amerika keeren, en minder tegen Duitschland. Maar dit kan niet anders. Hy moet dit zyn om de socialistische ~~maatschappij~~ ^{gemeenschap} in Rusland te redden, te behouden.

Zeker, Lenin ~~heeft groot gelijk~~. Voor zulk een doel: het redden van de eerste socialistische maatschappij, ^{moet miljoenen eenzijdig worden} moet men zoo noodig tot het uiterste gaan. Men moet zoo noodig met Duitschland tegen de Entente stryden. 1)

Maar ~~de~~ vergelyking van Lenin met de redactie der Tribune is ~~teek verkeerd~~. Want Lenin's „eenzijdigheid“ had en heeft tot doel: de redding der socialistische republiek. En wat heeft de eenzijdigheid der Tribune tot doel? ^{Antwoord daarop eens, velen. Zie}

Ik laat terzake of dit bewust of onbewust was, naar het doel der Tribune met haar eenzijdigheid was en is: het krygen van zooveel mogelijk Kamerzetels in de Tweede Kamer, in het krygen van een gunstiger positie in de Tweede Kamer, tegenover de burgerlijke Duitsch-gezinde partijen en de S.D.A.P.

Dit is het verschil tusschen Lenin en de redactie. De een is ~~geëngeld~~ ^{geëngeld} eenzijdig om de socialistische gemeenschap, de ander om een paar Kamerzetels en een schyn van politieke macht. ^{dit een open. Verberg het niet van uw partijgenooten en lezers. Zij zullen}

Maar er is nog een grooter onderscheid. Het is een leugen, een verdoemde leugen, van de redactie dat er overeenkomst zou zyn tusschen Lenin's Duitsche en de Tribune's Engelsch-Amerikaansche politiek, tusschen Lenin's en haar eenzijdigheid. - Voor my liggen alle redevoeringen, proclamaties en brieven van Lenin uit de zes laatste maanden. En er is geen enkele of hy spreekt er in TEGEN Duitschland. Hy, het hoofd der Soviets, die de socialistische gemeenschap alleen redden kan door eenzijdig pro-Duitsch te zyn, beschuldigt voortdurend het Duitsche Imperialisme, evenzeer als het Engelsche. - Als hy tot het Russische proletariaat ~~zegt~~ spreekt, zwygt hy niet over het Duitsche Imperialisme, hy verbergt het niet, hy spreekt de waarheid er over, hy stelt het op een lyn met het Engelsche. Hy verbergt niets voor het Russische proletariaat, hy tracht het niet te door zwygen of leugens mee te krygen, hy zegt eenvoudig: Het is even slecht als het Engelsche, maak wy moeten het voor het oogenblik steunen.

En de redactie der Tribune? Zy zwygt over het Engelsch-Amerikaansche, zy zegt ~~eerlijk~~ er de waarheid niet over. Zy bestrydt alleen het Duitsche, en hult het Engelsch-Amerikaansche in ~~een~~ ^{een} ~~schep~~ ^{schep} ~~donker~~. ^{waarom: om macht te bekomen, politieke macht.}

Het onderscheid tusschen Lenin en de Tribune is dit: Lenin wil het socialisme redden door tot de arbeiders alles, de volle waarheid te zeggen, ^{en} dan met hen te handelen. De redactie der Tribune wil ~~politieke macht bekomen~~ door de waarheid voor de arbeiders ~~te verbergen~~. ^{en zynen doel bereiken}

1) ~~Lenin heeft tenaasteen toegezegd dit niet te willen doen.~~

De lezer zal zich herinneren dat ik vroeger zied, dat het socialistische Republiek ~~de~~ ook de Duitsche partijen met Rusland zou hebben gewonnen, als het niet gekonink had.

Met andere woorden, en om dit hoofdpunt, want hierom gaat het, zoo scherp mogelijk te doen uitkomen: Lenin heeft in de buitenlandsche politiek de arbeiders als doel, de Redactie heeft de arbeiders daar als middel.

In deze politiek is voor de Redactie de „werkelykheid“ (dit politieke doel (dat nu voor de arbeiders verbergt), te bereiken, dat is voor de Redactie de „werkelykheid“ En wie dat politieke doel niet wil, die ziet de werkelykheid niet.

Hoe brengt dit alles Troelstra in de herinnering? Deze bestreed ook alleen de Klerikalen, en zweeg sluw over de Liberalen. In zinn als nu aantoonen dat beide even gevaarlijk waren voor de arbeidersklasse, dan waren nu „Jellenaar“, „J. Tolmousten“, „doctrinieren“ enz., dan zagen nu de werkelykheid niet.

Maar evenals tegenover Troelstra troeger, gelat nu ook tegenover Kunkoop voor nu een heel andere „werkelykheid“

Evenals toen tegenover Troelstra er maar een werkelykheid voor nu gold: de Eenheid van het Nederlandsche Proletariaat tegenover Liberaal en Klerikaal, zoo gelat nu voor nu tegenover Kunkoop en van Rouvesteyn maar één werkelykheid: de Eenheid van het internationale Proletariaat tegenover de beide groepen van het Imperialisme, tegenover het geheele Imperialisme.

Ik waarschuw in deze artikelen de partijgenooten voor deze buitenlandsche politiek der Tribune.

Waarom is het doel van deze politiek?

Waarom smijt de Redactie over het Entente-Imperialisme? Waaron schryft zu er niet telkens en telkens weer artikelen tegen? Waaron worden de artikelen die anderen schryven, zoo laat mogelijk, of niet verlaet? Waaron worden partijgenooten die tegen deze taktiek in gaan, vervolgen?

Waarom schryft de Redactie geen hoofdartikelen tegen Engeland en de Vereenigde Staten, nu de laatste in Frankryk een leger vormen dat een groot gevaar kan worden voor de Europeesche revolutie? Waaron schryft de Redactie niet tegen het Entente-Imperialisme, nu het in Rusland de Russische Revolutie vermorst?

Waarom zegt de Redactie niet waarom zu deze taktiek volgt?

~~Is het niet u zeggen, partijgenooten.~~ ← →

Het kan niet zyn om in Duitschland de revolutie te bespoedigen. Want de Duitse revolutie zal geen dag eerder komen, of bestrydt de Redactie het Entente Imperialisme niet. Trouwens, als dit haar doel was, waarom zegt zu het niet?

Het kan ook niet zyn omdat men de nederlaag van Duitschland wenschte, opdat daar de revolutie komt. Want ook die nederlaag van Duitschland komt geen uur eerder

als men over het Entente-Imperialisme zwijgt. Men kan toch immers het Duitse en het Engelse beide toespreken en het Duitse dus evenveel als nu afbreuk doen.

Waarom is het dan? Waarom zwijgt men over het Engelsch-Amerikaansche Imperialisme?

Ik zal het u zeggen, partijgenooten.

[Faint, illegible handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.]

7 Ik waarschuw in deze artikelen de partijgenooten voor deze buitenlandsche politiek der Tribune. 200/7

Het doel van deze politiek is:

~~Wat is het doel van deze politiek? Ik zeide het reeds: Macht te bekomen, politieke macht. Stemmen en zetels. Maar op deze manier verkregen macht zal schijnmacht zijn. Maar want zij is verkregen door ^{het verbergen van} de waarheid omtrent de buitenlandsche verhoudingen, en zij is in strijd met de waarheid. Zij zal dus spoedig vallen.~~

Wat zullen de gevolgen zijn van deze politiek?

Men zal moeten blijven steunen, men steunt nu al, op allerlei elementen onder de kiezers die anti-Duitsch zijn. Aan deze zal men moeten blijven toegeven, ook in andere vraagstukken. Anders verliest men zijn macht. Dat ~~zal~~ ^{kan} ~~kan~~ als een kanker de geheele binnenlandsche politiek bederven.

Men zal ook in de kamer met anti-Duitsche elementen moeten konkelan. Men ziet het al aan de Kolthek. Deze zeide openlijk: ik ben anti-Duitsch, de redactie ~~schijnt~~ ^{glauwt over} zwijgt over de Entente. Maar dit is in de praktische politiek hetzelfde. De S.D.P. zal met Kolthek meegaan, omdat zij feitelijk beide ^{alleen} (het Duitsche Imperialisme bestrijden.)

Terecht heeft Kolthek's bestrijding van de Bolcheviki en steunen der Entente by vele partijgenooten verontwaardiging gewekt. Maar het schijnt dat de partijgenooten nog niet insien dat de schuld hiervan ^{ook} by de Tribune-redactie ligt, die de lezers niet heeft ingelicht over het wezen en het doel van het Engesch-Amerikaansch Imperialisme.

In de party zal deze ^{buitenlandsche} politiek der redactie de ellendigste gevolgen hebben. Want men zal, de laatste maanden bewezen het reeds, de oppositie, die tegen zulk een politiek komen VOET, met alle middelen trachten te vernietigen.

In de Tribune zal men een dubbelzinnige politiek moeten voeren. Om de partijgenooten teureden te stellen in schyn vóór de Bolcheviki, om de anti-Duitschers teureden te stellen, tegen Duitschland, vóór de Entente.

In de Kamer zal men een politiek moeten voeren voor de Entente. Men zal voorstellen moeten doen of spreken voor een foederingspolitiek tot haar (b.v. om graan te krygen!) In plaats van een internationale politiek tegen alle Imperialismen zal men een anti-Duitsche, pro-Engelsche politiek volgen.

welke gevolgen dat hebben kan, behoort hij niet te zinnen. Men kan in de praktijk overtuigen zij niet wilt.

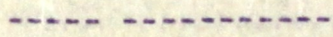
Op de internationale congressen zal men, evenals in de oude internationale, in schyn tegen het geheele kapitalistische Imperialisme optreden. Maar in het eigen land, thans, in werkelijkheid tegen één, en voor het andere. Men zal dienzelfden stryd tusschen werkelijkheid en schyn, tusschen waarheid en bedrog krygen als in de oude internationale vóór den oorlog.

Maar bovenal: de buitenlandsche politiek der Tribune zal tot gevolg hebben dat de internationale Eenheid van het Wereldproletariaat niet tot stand komt. Want nooit zal die Eenheid komen, zoolang een deel van het proletariaat het eene Imperialisme stelt boven het andere.

Ik waarschuw door deze artikelen de partygenooten v or deze buitenlandsche politiek der Tribune, en ik roep hierby alle partygenooten op om deze politiek niet te volgen, maar de redactie te dwingen tot even sterke bestryding van het Engelsch-Amerikaansche als van het Duitsche Imperialisme.

De nationale en internationale positie der S.D.P. had schitterend kunnen zijn, als de Tribune, als de party ~~na~~ een open politiek tegen beide Imperialismen gevolgd was. Nu is zy dit niet. Zy is dubbelzinnigen valsch, en de party dreigt wederom hierdoor, evenals in 1903 de S.D.A.P., de ondergang.

Maar nog is het niet te laat, als de party dit inziet en de redactie terug dwingt naar den eenig juisten weg.



Maar hoe dit zy-misschien is weer nieuwe stryd noodig-ik en vele anderen, ~~caloof~~ ~~ik niet~~ ~~my~~, zullen niet dulden dat deze politiek de politiek worat der S.D.P.

Wy zullen niet dulden dat in plaats van een binnenlandsche reformistische politiek nu een buitenlandsche reformistische politiek komt.

Wy hebben niet het binnenlandsche moeras overwonnen om nu in een buitenlandsch moeras te verdrinken. Wy zullen met alle macht trachten te verhinderen dat het Nederlandsche arbeidersklasse nu ook nog in dit moeras verziakt.

En evenals de taktiek die ik tusschen 1895 en 1900 in de binnenlandsche politiek tegen Troelstra begon, nu ten slotte heeft gezegevierd, zoo zal de taktiek die wy nu tegen Wynkoop in de buitenlandsche politiek voeren, zegevieren. Geen zwygen of verbergen, geen onderdrukken van onze meening zal hem helpen.

De Eenheid, is de hoogste, haast de eenige eisch die de tyd nu stelt aan het internationale proletariaat, en deze Eenheid worat alleen bereikt door ^{het} openlyk en even sterk bestryden van het Imperialisme der beide groepen.

6 Sept.
~~28 Augustus~~, 1918.

H. GORTER.

200/9

INGEZONDEN.

WAARDE PARTYGENOOTEN!

Gy zult u wel verbaasd hebben, dat ik, die toch met u instem in uw meening over de buitenlandsche politiek der S.D.P., u niet ~~meer~~ hielp.

Ik heb evenwel gedaan wát ik kon. Dit zal u blyken als ik u in het kort een overzicht geef, ~~van mijn poging van een breder werk der zaken.~~

Ik was het nooit geheel eens met de buitenlandsche politiek der Tribune, ik vond haar attyd te eenzijdig. Maar zooland Amerika niet meedeed, hield ik haar voor ongevaarlyk. Toen Amerika meedeed, begon ik het ernstiger in te zien.

De houding van de Tribune by het offensief van Kerenski in Juli 1917, toonde my dat de redactie op den verkeerden weg ging. Maar ik kon my toen niet by u aansluiten, omdat ik meende ^{te zien} dat gy een pacifistische propoganda voerdet: vrede tot elken prys. ~~Ik meende dat gy een pacifistische propoganda voerdet: vrede tot elken prys.~~ *Inimicus*

Ik schreef toen particulier aan de redactie, dat, en waarom, ik het niet met haar eens was.

Toen schreef ^{in de Tribune} Luteraan een uitstekend artikel tegen de Entente, dat in het nummer van 4 October, als ik my niet bedrieg, opgenomen werd. De redactie antwoordde daarop, zonder op de eigenlyke zaak in te gaan, op onwaardige en laffe ~~manier~~ ^{wijze}. - Ik zag toen dat het verboden was in de Tribune tegen de Entente te schryven, en ik begreep het ernstige van den toestand.

Ik schreef toen twee artikelen. Een om Luteraan tegen de redactie te verdedigen, één om de buitenlandsche polttiek der redactie te bestryden. Ik zond die ongeveer half october.

Daarop schreef de redactie my officieel, dat als ik die stukken plaatste, ~~zou~~ Wynkoop en Ravesteun, hun candidatuur voor de Kamer zouden intrekken, dat de stryd tusse ons dan was uitbroken, en dat zy my als tegenstander zouden behandelen.

Dit overtuigde my niet, - myn artikelen waren geheel zakelyk en onpersoonlyk, - maar tegelykertyd schreven Meur. Roland Holst en Pannekoek my dat zy my OM DEN TOESTAND IN DE PARTY aanrieden het eerste artikel niet te pllatsen, en het tweede te veranderen.

Daar ik van den toestand IN de party NIETS wist, meende ik hieraan gehoor te moeten geven, hoewel ik vermoedde dat de beide partygenooten ongelyk hadden. Ik schreef toen terzond aan de redactie my myn tweede artikel terug te sturen, opdat ik het dadelyk kon veranderen.

Maar hoeveel ik ook schreef en telegrafeerde aan Wynkoop, hy zond het niet. Ik schreef en telegrafeerde herhaaldelyk. Eindelyk gaf ik aan Pannekoek de opdracht het te halen, en zoo kreeg ik het ten slotte, half December. Ik zond het toen, veranderd, tegen Kerstmis, maar Wynkoop plaatste het eerst 18 Februari, en het gedeelte over het Engelsch en Amerikaansch Imperialisme, natuurlyk opzettelyk, eerst NA het Congres der S.D.P. Hy wilde voorkomen dat ik invloed uitoefende.

De redactie antwoordde eerst in Maart. En daarop antwoordde ik eind Maart, of begin April. En dat artikel is nu in Juli, na de verkiezingen, verschenen. De redactie wil

dat ik invloed uitoefende. - In de redactie liet, hoewel ik geschreven had dat
in datum onder mijn artikel moest zetten, den datum weg!

208/10

Gy ziet dus, partygenooten, dat ik gedaan heb wat ik, van uit het buitent
land, kon. -

Gy ziet dus ook, dat de redactie alles heeft gedaan wat zy kon om my het
geven van mijn meening onmogelyk te maken, en ik vraag u dus, om in het vervolg, (hoewel ik
zal blijven voortgaan te TRACHTEN in de Tribune te schrijven) mijn artikelen over de buit-
tenlandsche politiek van het internationale proletariaat in de „Internationale“ op te
nemen.)

Gy kunt op mijn vaste, en, naar ik hoop, geregelde medewerking op dit punt
rekenen.)

Wy moeten alles doen om het Nederlandsche proletariaat de juiste buiten-
landsche politiek, die trouwens in het nauwste verband staat met de binnenlandsche, te
doen volgen.)

Met partygroet,

H. GORTER.

6 Sept.

28 Augustus. 1918.

Waaronder Productie van „Internationale“.

Wilt wy zoo goed zijn om een nu te zijn of met mijn artikel
dat is op 20 Feb. ^{men ik} geplaatst was in de Tribune, geplaatst
werd na het Congres van S. D. P. Ik was van je. Te het
mijn je, had de zeer opmerking in bevestigend artikel my.

H. Gorter.

INGEZONDEN.

WAARDE PARTYGENOOTEN!

Gy zult u wel verbaasd hebben, dat ik, die toch met u instem in uw meening over de buitenlandsche politiek der S.D.P., u niet ~~meer~~ hielp.

Ik heb evenwel gedaan wat ik kon. Dit zal u blyken als ik u in het kort een overzicht geef *van de beweging in 1917.*

Ik was het nooit geheel eens met de buitenlandsche politiek der Tribune, ik vond haar altyd te eenzijdig. Maar zooland Amerika niet meedeed, hield ik haar voor ongevaarlijk. Toen Amerika meedeed, begon ik het ernstiger in te zien.

De houding van de Tribune by het offensief van Kerenski in Juli 1917, toonde my dat de redactie op den verkeerden weg ging. Maar ik kon my toen niet by u aansluiten, omdat ik meende dat gy een pacifistische propagande voerdet: vrede tot elken prijs. *Daarom was ik niet meer eens.*

Ik schreef toen particulier aan de redactie, dat, en waarom, ik het niet met haar eens was.

Toen schreef Luteraan *in de Tribune* een uitstekend artikel tegen de Entente, dat in het nummer van 4 October, als ik my niet bedrieg, opgenomen werd. De redactie antwoordde daarop, zonder op de eigenlyke zaak in te gaan, op onwaardige en laffe ~~manier~~ *wijze*. - Ik zag toen dat het verboden was in de Tribune tegen de Entente te schrijven, en ik begreep het ernstige van den toestand.

Ik schreef toen twee artikelen. Een om Luteraan tegen de redactie te verdedigen, één om de buitenlandsche politiek der redactie te bestryden. Ik zond die ongeveer half october.

Daarop schreef de redactie my officieel, dat als ik die stukken plaatste, zy, Wynkoop en Ravesteun, hun candidatuur voor de Kamer zouden intrekken, dat de stryd tusschen ons dan was uitgebroken, en dat zy my als tegenstander zouden behandelen.

Dit overtuigde my niet, - myn artikelen waren geheel zakelyk en onpersoonlyk, - maar tegelykertyd schreven Meur. Roland Holst en Pannekoek my dat zy my OK DEN TOESTAND IN DE PARTY aanrieden het eerste artikel niet te pllassen, en het tweede te veranderen.

Daar ik van den toestand IN de party NIETS wist, meende ik hieraan gehoor te moeten geven, hoewel ik vermoedde dat de beide partygenooten ongelyk hadden. Ik schreef toen terstond aan de redactie my myn tweede artikel terug te sturen, opdat ik het dadelyk kon veranderen.

Maar hoeveel ik ook schreef en telegrafeerde aan Wynkoop, hy zond het niet. Ik schreef en telegrafeerde herhaaldelyk. Eindelyk gaf ik aan Pannekoek de opdracht het te halen, en zoo kreeg ik het ten slotte, half December. Ik zond het toen, veranderd, tegen Kerstmis, maar Wynkoop plaatste het eerst 18 Februari, en het gedeelte over het Engelsch en Amerikaansch Imperialisme, natuurllyk opzettelyk eerst NA het Congres der S.D.P. Hy wilde voorkomen dat ik invloed uitoefende.

De redactie antwoordde eerst in Maart. En daarop antwoordde ik eind Maart, of begin April. En dat artikel is nu in Juli, na de verkiezingen, verschenen. De redactie wilt

208/12

de niet dat ik invloed uitoefende.- En de redactie liet, hoewel ik geschreven had dat zy den datum onder myn artikel moest zetten, den datum weg.

Gy ziet dus, partygenooten, dat ik gedaan heb wat ik, van uit het buitenland, kon.-

Gy ziet dus ook, dat de redactie alles heeft gedaan wat zy kon om my het geven van myn meening onmogelyk te maken, en ik vraag u dus, om in het vervolg, (hoewel ik zal blyven voortgaan te TRACHTEN in de Tribune te schryven) myn artikelen over de buitenlandsche politiek van het internationale proletariaat in de „Internationale“ op te nemen.

Gy kunt op myn vaste, en, naar ik hoop geregelde medewerking op dit punt rekenen.

Wy moeten alles doen om het Nederlandsche proletariaat de juiste buitenlandsche politiek, die trouwens in het nauwste verband staat met de binnenlandsche, te doen volgen.

Met partygroet,

H. GORTER.

6 Sept.

~~20 Augustus.~~ 1918.
